

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

голова Приймальної комісії

_____ проф. І.Є. Цепенда

27 лютого 2019 р.

П Р О Г Р А М А

вступного випробування з

Основ соціології

для зарахування на навчання за ступенем магістра за спеціальністю

054 Соціологія

на основі ступеня бакалавра при прийомі на навчання за неспорідненою спеціальністю у 2019 році

Розглянуто та схвалено

на засіданні Приймальної комісії

ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

Протокол № 3 від 27 лютого 2019 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування з „Основ соціології” є перевірка знань і відбір вступників для зарахування на навчання за ступенем магістра за спеціальністю 054 Соціологія при прийомі на навчання на основі ступеня бакалавра за неспорідненою спеціальністю до ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” у 2019 році.

Програма містить основні питання з „Основ соціології” та перелік рекомендованої літератури.

Наведений перелік питань, які виносяться на вступне випробування дасть можливість вступнику систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання треба звернути увагу при підготовці до вступного випробування.

Перелік рекомендованої літератури сприятиме у пошуку і підборі джерел підготовки для вступного випробування.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна соціологічна теорія

- 1.1. Місце соціології в системі наук.
- 1.2. Система категорій соціології.
- 1.3. Сучасні тенденції об’єкт-предметних дискусій в предметному полі соціології.
- 1.4. Структура соціологічного знання
- 1.5. «Соціальне». Соціальні спільнота, група, організація.
- 1.6. Суспільство як категорія соціології. Типологія суспільств.
- 1.7. Особливості трансформації сучасного українського суспільства.
- 1.8. Основи соціологічного аналізу культури.
- 1.9. Соціальна структура суспільства: основні види та елементи.
- 1.10. Поняття «середнього класу», його роль у суспільстві.
- 1.11. Сутність соціальної стратифікації, її основні виміри.
- 1.12. Конфліктологічний та структурно-функціональний підходи до розуміння соціальної стратифікації.
- 1.13. Сутність поняття «соціальна мобільність». Фактори і механізми соціальної мобільності.
- 1.14. Поняття соціального процесу, соціальних змін і соціального розвитку.
- 1.15. Соціальний прогрес, соціальна еволюція і соціальна революція
- 1.16. Трансформаційні процеси.
- 1.17. Глобалізаційні процеси. Глобалізаційні соціальні зміни.
- 1.18. Соціологічний підхід до дослідження особистості.
- 1.19. Рольова структура особистості та рольові конфлікти.
- 1.20. Розвиток та соціалізація особистості

2. Історія соціології

- 2.1. Позитивне мислення, класифікація наук та проект соціології в О. Конта.
- 2.2. Еволюціонізм та органіцизм у вченні Г. Спенсера.
- 2.3. Позитивістські школи в соціології ХІХ ст.

- 2.4. Психологізм в соціології: основні школи та ідеї.
- 2.5. Соціологічна концепція К. Маркса.
- 2.6. Соціологізм Е. Дюркгейма.
- 2.7. «Розуміюча соціологія» М. Вебера.
- 2.8. Поняття суспільства та його структури в німецькій формальній соціології.
- 2.9. Соціальна система в структурному функціоналізмі.
- 2.10. Теорія конфлікту (Ч. Р. Міллс, Л. Козер, Р. Дарендорф).
- 2.11. Символічний інтераціоналізм (Дж. Мід, Г. Блумер).
- 2.12. Теорія соціального обміну (Дж. Хоманс, П. Блау).
- 2.13. Феноменологічна соціологія А. Шюца.
- 2.14. Етнометодологічні дослідження в соціології Г. Гарфінкеля.
- 2.15. Неомарксизм у соціології (Франкфуртська школа: М.Хоркхаймер, Т.Адорно, Ю.Габермас).
- 2.16. Теорії постіндустріального розвитку (Д. Белл, А. Турен, О. Тофлер).
- 2.17. Постмодернізм (Е. Гідденс, П. Бурдьє).
- 2.18. Соціологічні пошуки М. Драгоманова, І. Франка, Б. Кістяківського, М. Грушевського.
- 2.19. Соціологічні студії вітчизняних соціологів в еміграції.
- 2.20. Актуальні дослідницькі проблеми сучасної української соціології.

3. Спеціальні соціологічні теорії

- 3.1. Соціологія сім'ї як спеціальна соціологічна теорія: об'єкт, предмет, основні категорії.
- 3.2. Типологія сім'ї та шлюбу. Соціальні функції сім'ї.
- 3.3. Науковий статус, об'єкт, предмет та завдання соціології політики.
- 3.4. Основні поняття соціології політики.
- 3.5. Соціологія політичних рухів і партій як складова соціології політики.
- 3.6. Соціологія освіти як спеціальна соціологічна теорія: об'єкт, предмет, завдання, функції.
- 3.7. Освіта як соціальний інститут. Функції, принципи та цілі освіти.
- 3.8. Структурні характеристики системи освіти в Україні.
- 3.9. Соціологія релігії як спеціальна соціологічна теорія: предмет, об'єкт, методи.
- 3.10. Класифікації світових релігій Р. Беллаха.
- 3.11. Релігійні групи та організації. Типології релігійних організацій.
- 3.12. Об'єкт, предмет і функції соціології праці.
- 3.13. Процесуальні та змістові теорії мотивації праці.
- 3.14. Соціологія управління як спеціальна соціологічна теорія: предмет, основні категорії.
- 3.15. Соціологія молоді як спеціальна соціологічна теорія.
- 3.16. Особливості молодіжного середовища та молодіжної культури.
- 3.17. Соціологія міста. Теорії розвитку міст.
- 3.18. Соціологія конфлікту як спеціальна соціологічна теорія. Функції соціального конфлікту.
- 3.19. Теорії девіантної поведінки.
- 3.20. Особливості функціонування ЗМІ.

4. Методологія соціологічних досліджень

- 4.1. Кількісні методи соціологічного дослідження: загальна характеристика.
- 4.2. Якісні методи соціологічного дослідження: загальна характеристика.
- 4.3. Опитування як метод збору первинної інформації.
- 4.4. Специфіка анкетування як методу збору первинної соціологічної інформації.
Переваги та недоліки анкетування.
- 4.5. Структура анкети.
- 4.6. Інтерв'ювання як методу збору соціальної інформації. Класифікація інтерв'ю.
- 4.7. Глибинні інтерв'ю як метод отримання даних у процесі якісного дослідження.
- 4.8. Технології якісного інтерв'ю (наративне інтерв'ю, напівструктуроване інтерв'ю, лейтмотивне інтерв'ю, фокусоване інтерв'ю).
- 4.9. Поштове опитування як різновид анкетування: переваги та недоліки. Специфіка поштової анкети.
- 4.10. Пресове опитування. Його специфіка.
- 4.11. Підвищення надійності інформації в опитувальних методах збирання даних.
- 4.12. Спостереження як метод пізнання явищ соціальної дійсності.
- 4.13. Метод експерименту в соціології. Вимоги до проведення експерименту.
- 4.14. Тести в соціологічному дослідженні. Вимоги до процедури тестування.
- 4.15. Експертні оцінювання.
- 4.16. Дослідницькі можливості методу фокус-груп.
- 4.17. Методологія підготовки та проведення фокус-груп.
- 4.18. Соціометричне опитування як спосіб вимірювання та аналізу міжособистісних відносин в малій соціальній групі.
- 4.19. Поняття документа в соціології. Класифікація документів.
- 4.20. Контент-аналіз.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Антонов И. А. Микросоциология семьи (Методология исследования структур и процессов) / И. А. Антонов. – М.: Note Rene, 1998.
2. Арон Р. Этапы развития социальной мысли / Р. Арон. – К.: Юніверс, 2004. – 688 с.
3. Асп Э. Введение в социологию / Пер. с фин. под общ. ред. А. О. Бороноева / Э. Асп. – СПб.: Алетейя, 1998. – 245 с.
4. Болотіна Є. Соціологія: навчальний посібник / Є. Болотіна, В. Мішура. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 128 с.
5. Гіденс Е. Соціологія / Пер. з англ. В. Шовкун, А. Олійник; Наук. ред. О. Іваненко / Е. Гіденс. – К.: Основи, 1999. – 726 с.
6. Гречихин В. Лекции по методике и технике социологических исследований: учебное пособие / В. Гречихин. – М.: Изд-во МГУ, 1988. – 456 с.
7. Громов И. А. Западная социология: учебное пособие / И. А. Громов, А. Ю. Мацкевич В. А. Семенов. – СПб: Ольга, 1994. – 329 с.
8. Дворецька Г. Соціологія праці: навч. посіб. / Г. Дворецька. – К.: КНЕУ, 2001. – 243 с.
9. Девятко И. Методы социологического исследования / И. Девятко. – Екатеринбург: изд-во Уральского университета, 1998. – 208 с.

10. Добренъков В. И. Методы социологического исследования: учеб. / В. Добренъков, А. Кравченко. – М.: ИНФРА-М, 2004. – 768 с.
11. Ионин Л. Г. Социология культуры / Л. Ионин. – М.: Логос, 1996. – 362 с.
12. История социологии в Западной Европе и США: учеб. для вузов / отв. ред. Г. В. Осипов. – М.: Изд. группа Норма – ИНФРА, 1999. – 576 с.
13. История теоретической социологии. Т. 1,2 / сост. и ред. Ю. Давыдов. – М.: Канон, 1997. – Т. 1. – 496 с. – Т. 2. – 560 с.
14. Капитонов З. А. Социология XX века: история и технологии: учебное пособие / З. А. Капитонов. – Ростов-на-Дону: Феникс, 1996. – 408 с.
15. Кравченко А. И. История зарубежной социологии: учеб. пособ. для ВУЗов / А. И. Кравченко. – М.: Культура, Академический проект, 2005. – 704 с.
16. Лукашевич М. Соціологія праці: підручник / М. Лукашевич. – К.: Либідь, 2004. – 440 с.
17. Лукашевич М. Соціологія. Загальний курс: підруч. / М. Лукашевич, М. Туленков. – К.: Каравела, 2004. – 456 с.
18. Паніна Н. В. Технологія соціологічного дослідження: курс лекцій / Н. Паніна. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2007. – 320 с.
19. Піча В. Соціологія: Короткий навчальний словник: терміни і поняття / В. Піча, А. Хорунжий, Л. Кліманська, В. Савка / за ред. В. Пічі. – К.: „Каравела”; Львів: „Новий світ - 2000”; Львів „Магнолія 2006”, 2008 – 340 с.
20. Піча В. Соціологія: курс лекцій / В. Піча. – К.: Заповіт, 1996. – 344 с.
21. Победа Н. А. Социология культуры / Н. Победа. – Одесса: Астропринт, 1997. – 224 с.
22. Примуш М. Загальна соціологія: навч. посіб. / М. Примуш. – К.: ВД „Професіонал”, 2004. – 592 с.
23. Пшеничнюк О. В. Соціологія: посібник для підготовки до іспитів / О. В. Пшеничнюк, О. В. Романовська. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2002. – 152 с.
24. Рабочая книга социолога / под ред. Г. В. Осипова. – М.: Наука, 1983. – 476 с.
25. Радугин А. А. Социология: курс лекций / А. А. Радугин, К. А. Радугин. – М.: Центр, 2001. – 224 с.
26. Сірий Є. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку спеціальні та галузеві теорії: навч. посіб./ Є. Сірий. – К.: Атака, 2004. – 480 с.
27. Смелзер Н. Социология / Н. Смелзер. – М.: Феникс, 1994. – 688 с.
28. Современная западная социология. Словарь / сост. Ю. Давыдов, М. Ковальова, А. Фоменков. – М.: Политиздат, 1990. – 432 с.
29. Соціологічна думка України: навч. посіб. / М. В. Захарченко, В. Ф. Бурлачук, М. О. Молчанов та ін. – К.: Заповіт, 1996. – 424 с.
30. Соціологія: навч. посіб. / за ред. С. О. Макеєва. – 2-е вид. – К.: Т-во „Знання”, КОО, 2003. – 455 с.
31. Соціологія: підруч. / за ред. В. П. Андрущенко, М. І. Горлача. – Київ – Харків, 1998. – 624 с.
32. Соціологія: підруч. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. В. Г. Городяненка. – К.: ВЦ „Академія”, 2005. – 560 с.
33. Танчин І. Соціологія: навч. посіб. / І. Танчин. – К.: Знання, 2007. – 351 с.
34. Черниш Н. Соціологія: підручник за рейтингово-модульною системою навчання / Н. Черниш. – К.: Знання, 2009. – 468 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок проведення та критерії оцінювання вступних випробувань регулюється Положенням про організацію вступних випробувань у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.